Pyhäkön Lamppu

Helgedomens Lampa 6/2017

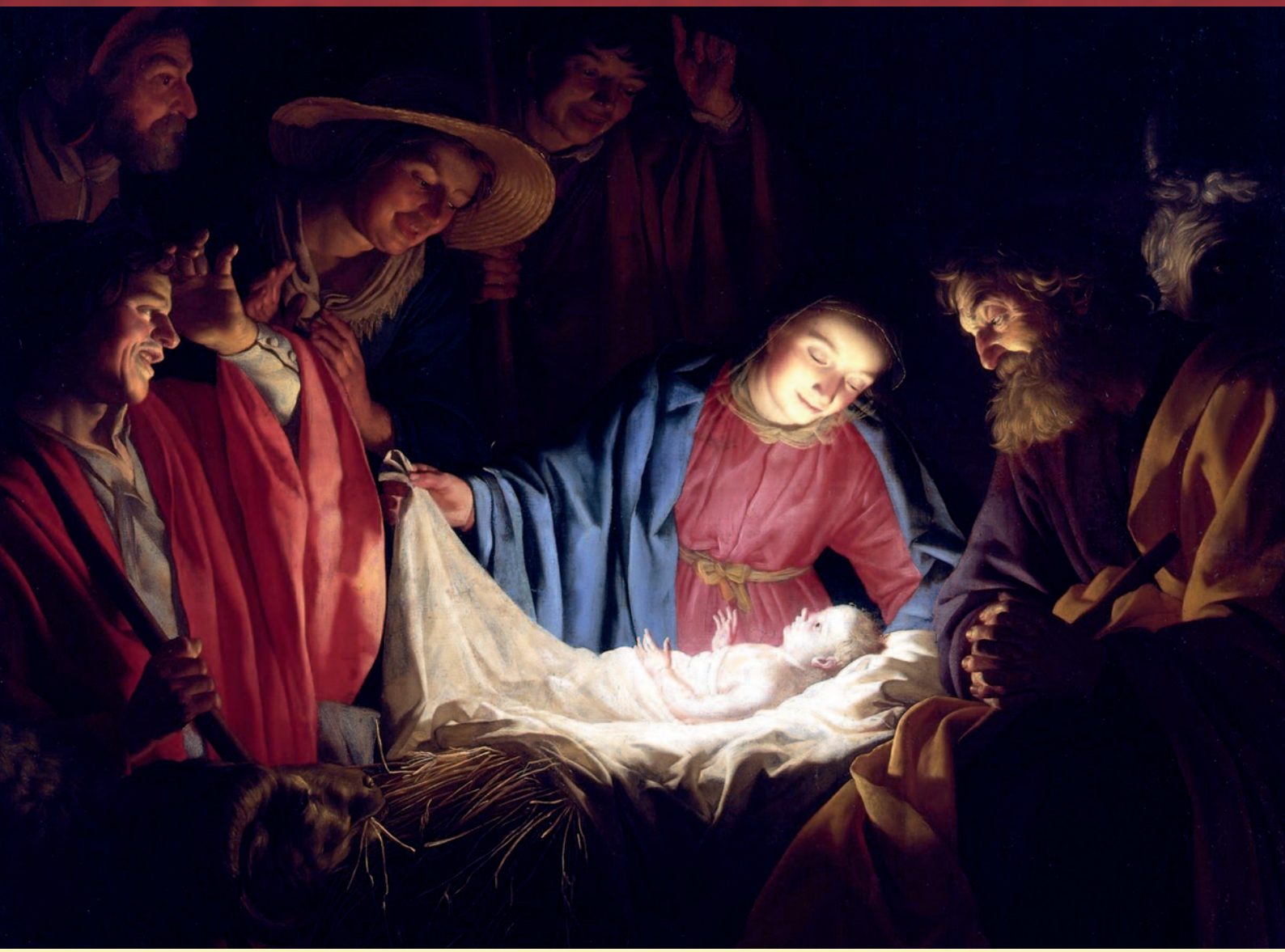

Jeesuksen nimi on voimallinen S. 6

Mikä riittää jouluna? S. 10

"Minä olen maailman valo" S. 11

Suruakin suurempi jouluilo

Risto Soramies

Ja minä näin valtaistuimella-istuvan oikeassa kädessä kirjakäärön, sisältä ja päältä täyteen kirjoitetun, seitsemällä sinetillä suljetun (...). Ja minä itkin kovin sitä, ettei ketään havaittu arvolliseksi avaamaan kirjaa eikä katsomaan siihen. Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: ”Älä itke; katso, jalopeura Juudan sukukunnasta, (...) on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä”. Ja minä näin, että valtaistuimen ja niiden neljän olennon ja vanhinten keskellä seisoi Karitsa, ikään kuin teurastettu (...). Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti! (Ilm. 5.)

Jouluevankeliumikin on kuin seitsemällä sinetillä suljettu kirjakäärö: suuri arvoitus, ilon ja kyynelten ristiriita.

”Minä ilmoitan teille suuren ilon.” Iloon oli todellakin aihetta. Tätä lasta, Vapahtajaa, oli odotettu hartaasti jo ammoisista ajoista asti. Joululaulut ovat iloisia. On oikein laulaa, syödä hyvin, jakaa lahjoja ja kiittää Jumalaa yhdessä toisten juhlijoitten kanssa. Ei yksikään ilolla sytytetty kynttilä, pakkasesta sulamaan tuotu kuusi, saati sitten joulukinkku ja yhdessä laulettu joululaulu ole turha.

Mutta enkeli julisti iloa juuri Betlehemin paimenille, joiden pienet pojat pian murhattaisiin. Betlehem oli itkevä ja parkuva lohduttomasti. ”Raakel itkee lapsiansa eikä lohdutuksesta huoli”, kertoo Raamattu koruttomasti. Onko jouluilo vain ohi menevää, helyjen kilinän tapaista, pinnallista kiiltokuvailoa – lyhyttä pakoa elämän tragedioista?

Juuri Jeesuksen syntymä aiheutti paimenten perheille mittaamattoman surun. Eihän Herodes olisi surmauttanut Betlehemin poikia, jollei Jeesus olisi syntynyt. Jumala kyllä tiesi jo edeltä, mitä Herodes oli tekevä, ja sen tiesi myös enkeli, joka julisti Vapahtajan syntymää. Silti Vapahtajan syntymä oli ilouutinen.

Jumalan teot ovat perusteellisia ja luovat uuden todellisuuden maailmaan ja maailmankaikkeuteen. Kaiken synnin aiheuttaman tuskankin edessä Jumalan sana vakuuttaa: Hän on pyyhkivä kaikki kyyneleet omiensa silmistä. Ne joka ovat menettäneet kaiken, surevat ja itkevät nyt. Heitä ei näytä mikään voivan lohduttaa. Missä olisikaan voima tai ilo, joka riittäisi peittämään Betlehemin äitien ja isien tuskan! Sen voiman lähde oli juuri syntynyt ja kapaloitu. Hän oli oleva se Jalopeura ja teurastettu Karitsa, joka on arvollinen avaamaan koko elämän arvoitukset.

Eivät helpot selittelyt eivätkä kiiltokuvat poista hirmuista tuskaa ja anna vastausta kysymyksiin, joihin vastaaminen näyttää mahdottomalta. Kirjakäärön avaaminen oli mahdollista vain hänelle, joka syntyi Betlehemissä ja pantiin seimeen makaamaan. Sama seimen lapsi kasvoi aikuiseksi, kastettiin Jordanissa maailman synteihin, hikoili verta Getsemanessa ja sovitti uhrikaritsana ristillä hirveimmätkin synnit ja huudahti: ”Se on täytetty!” Sitten Jalopeuran lailla hän voitti itse kuoleman ylösnoustessaan. Nyt on kaikki viholliset voitettu ja kaikki synnit sovitettu – siksi kaikki kysymyksetkin saavat vastauksensa ja kaikki kyyneleet pyyhitään lopullisesti.

Betlehemin seimessä lepää Immanuel, Jumala meidän kanssamme. Meille on syntynyt Poika, jonka nimi on Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas (Jes. 9). Siinä on jouluilonaihetta aina ikuisuuteen asti niillekin, jotka tänään vielä itkevät.

Hiippakuntakokouksessa solmittiin kirkollinen yhteys Kanadan luterilaisen kirkon kanssa

Sami Niemi Eeva Pitkäranta ja Juha Riippa

Lauantaina 11.11.2017 Koinonia-keskukseen, Helsinkiin, kokoontui Lähetyshiippakunnan seurakuntien ja pappiskollegion edustajat vuosittaiseen hiippakuntakokoukseen. Tila tuli nopeasti täyteen, kun reilusta kolmestakymmenestä seurakunnasta saavuttiin päättämään yhteisistä asioista.

Alttari- ja saarnatuoliyhteys LCC:n kanssa

Tilaisuus alkoi lounaalla ja keskipäivän rukoushetkellä, Ad sextamilla. Ennen varsinaista kokousta hiippakuntakokousedustajille esiteltiin hiippakunnan strategisen työskentelyn periaatteita, ja valmisteleva työryhmä saikin mukaansa kokousedustajilta reilusti kehitysideoita strategisen työskentelyn eteenpäin viemiseksi.

Hiippakuntakokouksessa oli tänä vuonna yksi suuri päätösasia normaaleiden vuosikokousasioiden lisäksi. Lähetyshiippakunta päätti solmia täyden kirkollisen yhteyden Kanadan luterilaisen kirkon, Lutheran Church—Canada (LCC), kanssa. Kesän aikana päätökseen saatujen teologisten keskustelujen päätteeksi hiippakunnan konsistori suositteli hiippakuntakokoukselle kirkollisten suhteiden solmimista. Kanadan luterilainen kirkko on jo oman päätöksensä tehnyt aiemmin syksyllä.

Vapaaehtoisorganisaatio ja talouden rakenteet kehityskohtina

Normaaleihin vuosikokousasioihin kuului Lähetyshiippakunnan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksyminen vuoden 2016 osalta ja vuoden 2018 toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksyminen. Taloudellisesti ja toiminnallisesti hiippakunnan ja sen seurakuntien toiminta on jatkanut kasvuaan. Tulevalle vuodelle asetettiin erityisiksi tavoitteiksi vapaaehtoisorganisaationa kehittyminen ja talouden rakenteiden kehittäminen.

Hiippakuntaneuvoston erovuoroisilta jäseniltä avautui kolmen varsinaisen jäsenen ja heidän varajäsentensä paikat hiippakuntakokouksen täytettäviksi. Tulevalle kaksivuotiskaudelle valittiin Helena Sandberg Vaasasta (varajäsenenä Pauliina Pylvänäinen Oulusta), Erkki Pitkäranta Helsingistä (varajäsenenä Sami Koskela Helsingistä), Anna-Kaisa Leino Raumalta (varajäsenenä Ida Heikkilä Kokkolasta).

Kokouksen lopulla julkaistiin hiippakunnan ensimmäinen hartauskirja *Sano vain sana: vuosi Jeesuksen seurassa*. Kirjan toimituskunnan jäsen Markus Nieminen esitteli kirjaa ja sen käyttöä päivittäisessä hartauselämässä. Kokouksen päätyttyä hiippakuntakokousedustajille luovutettiin oma kappale hartauskirjasta.

Markus Nieminen esitteli hiippakuntakokouksessa julkaistua hartauskirjaa, jonka pastorimme ovat kirjoittaneet.

Pyhäkön lamppu 6/2017

2 *Pääkirjoitus*
3 *Uutisia*
4 *Kirkon palvelijaksi kutsuttuna*
6 *Jeesuksen nimi on voimallinen*
8 *Mooses ja Jeesus temppelin rakentajina*
9 *Pyhäkoulussa opetellaan raamatun keskeisiä kertomuksia*
10 *Mikä riittää jouluna?*

"Eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut" 1. Sam 3:3

11 *"Minä olen maailman valo"*
12 *Ljuset kommer till en värld i mörker*
14 *Luterilaisella rakennustyömaalla Nairobissa*
15 *Hartaus*
16 *Tähti johdattaa Kristuksen luo*

Kannen kuva: Gerard van Honthorst: Paimenten adoraadio

Kirkon palvelijaksi kutsuttuna

Joel Kerosuo Pilvi Marttinen

Kahvikupin äärellä kanssani istuu mies jota odottaa pian uusi elämänvaihe. Espoon seurakunnan pastori Eero Pihlava on jäämässä vuoden 2018 alussa työstämään väitöskirjaa, ja hänen sijaisekseen Espoon Pyhän Tuomaksen luterilainen seurakunta on kutsunut teologian maisteri Timo Marttisen. Prosessi etenee siten, että seurakunnan kutsumisen jälkeen Timolla on edessään vielä Lähetyshiippakunnan konsistorin kuulustelu, jossa pappiskokelasta tentataan teologian eri osa-alueista ja pastoraalisista kysymyksistä. Jos kaikki menee suunnitelmien mukaan, Timo vihittäisiin pastoriksi Koinonia-keskuksessa loppiaisena 6.1.2018. Timo olisi palaamassa kotiseudulleen, sillä hän on lapsuutensa ja nuoruutensa viettänyt pääkaupunkiseudulla Espoon Mankkaalla. Mutta miten tähän pisteeseen on tultu?

Viidesläisyys opetti luottamusta Jumalan sanaan

Timo kuvaa, että hän ei perhetaustansa puolesta ole ollut kovin runsaasti tekemisissä hengellisten asioiden kanssa.

- Kirkossa on kuitenkin käyty joskus ja esimerkiksi jouluevankeliumi saatettu lukea, Timo taustoittaa.

Tietyllä tavalla hengelliset asiat ovat kuitenkin olleet olemassa myös sitä kautta, että suvussa on teologeja ja pappeja. Erityisesti Timo halua tuoda esiin kummiensa merkitystä.

- He ovat muistaneet minua säännöllisesti rukouksissa, ja heiltä sai lahjaksi myös esimeriksi hengellistä kirjallisuutta. Heidänkin rohkaisemanaan päädyin myöhemmin Kansanlähetyksen rippikouluun Ryttylään.

Rippikoulu muodostui Timolle tärkeäksi etapiksi oman hengellisen elämän vahvistumisessa. Sanan äärellä tapahtui eräänlainen havahtuminen. Rippileirin jälkeen Timo olikin säännöllisesti mukana Kansanlähetyksen toiminnassa ja kävi esimerkiksi DOK-illoissa Helsingissä.

- Kansanlähetyksessä juurrutettiin luottamusta Jumalan sanaan ja rohkaistiin sen opiskelemiseen. Nämä olivat rakentamassa hyvää perustaa, Timo kiittelee.

Sanan äärellä syntyi jo nuorena myös ajatus, josko jonain päivänä oma paikka voisi olla pappina.

- Vaikka 16-vuotiaana ajatukset olivatkin monella tavalla poukkoilevia ja jäsentymättömiä, huomasin, että teologiset kysymykset kiinnostivat yhä enemmän.

Joensuussa luterilainen jumalanpalveluselämä avautui

Kun tuli aika päättää tulevaisuudesta, Timo kävi kamppailua lähteäkö opiskelemaan teologiaa vai esimerkiksi äidinkieltä, kirjallisuutta tai filosofiaa. Lopulta teologia voitti. Siihen oli myös hyvä liittää esimeriksi filosofian opintoja. Timo haki opiskelemaan sekä Helsinkiin että Joensuuhun ja pääsi molempiin. Timo päätyi valitsemaan Itä-Suomen yliopiston Joensuussa. Tähän valintaan vaikutti vahvasti myös alkanut seurustelu Pilvin kanssa. Yhdessä he olivat pohtineet, että Joensuu voisi olla mukava paikka.

- En ole valintaani lainkaan katunut, Timo toteaa.

Saavuttuaan Joensuuhun Timo on alusta saakka ollut vahvasti mukana Pyhän Nehemian luterilaisen seurakunnan elämässä. Seurakunta tarjosi säännöllisen messuyhteyden ja samalla paikan palvella ja elää yhteisöllisesti muiden kristittyjen kanssa. Tutuksi tulivat myös raamattupiiri ja teologipiiri.

Tuohon aikaan myös vanha kotipaikka, Kansanlähetys, jäi taustalle.

- Olin vielä ensimmäisenä syksynäni Joensuussa mukana Kansanlähetyksen toiminnassa, mutta koin voimakkaasti, että juuri Lähetyshiippakunta edusti sellaista luterilaisuutta, jota halusin olla rakentamassa. Pilville Luther-säätiö ja Lähetyshiippakunta olivatkin jo tuttuja, Timo kertoo.

Samalla vahvistui kokemus siitä, ettei Timo osannut kuvitella itseään pastorina missään muualla. Ajatus kansankirkon pappeudesta näyttäytyi mahdottomana. Samoin vaikka herätysliiketausta oli luomassa vahvaa perustaa, monet asiat näyttäytyivät myöhemmin Timolle kriittisemmin.

- Lähetyshiippakunta tuntui luonnolliselta vaihtoehdolta sen jälkeen, kun olin saanut opetusta esimerkiksi jumalanpalveluselämästä ja sakramenteista, joista aiemmin olin saanut riittämättömästi opetusta, Timo kuvaa.

- Omasta taustastani johtuen jotkin asiat mietityttivät minua aluksi Lähetyshiippakunnassa, esimerkiksi liturgia. Minua askarruttaneisiin kysymyksiin ja asioihin vastattiin kuitenkin aina selkeästi, ja liturgiasta minulle avautui uusi maailma, kun sain nähdä, miten se liittää meidät kristikunnan jatkumoon, kannattelee tärkeitä asioita ja palvelee sen pitämisessä, mikä meille on annettu.

Samalla pastorinkutsumus ei ole ollut Timolle missään vaiheessa ainut vaihtoehto. Niin hän suorittikin opettajan pätevyyden ja on nyt toiminut erilaisissa uskonnon ja filosofian opettajan viransijaisuuksissa Joensuun lukioissa jo usean vuoden.

- Olen viihtynyt opettajana. Samoin teologian jatkotutkinnon tekeminen tuntuu kiinnostavalta ajatukselta, Timo pohtii.

Hyvät edellytykset siihen onkin. Uskonnonfilosofiaa käsitelleestä gradustaan Timo sai arvosanaksi vaatimattomasti laudaturin.

Timo kuvaa, että Joensuun seurakunta on tarjonnut hänelle erinomaisen mahdollisuuden tutustua pikkuhiljaa pastorin työhön. Timo on ollut palvelemassa niin roudauksessa ja monissa arjen jutuissa kuin vähitellen myös seuroissa, saarnaamassa ja myöhemmin harjoitteluissa myös liturgiaa läpi käyden.

- Ehkä joissain tapauksissa voi olla helpompi mennä harjoitteluun johonkin vieraaseen paikkaan. Minulle kuitenkin mahdollisuus palvella Nehemia-seurakunnassa oli erinomainen asia, Timo sanoo.

Timo Marttinen on konsistorin kuulustelua vaille valmis pappisvihkimykseen Lähetyshiippakunnassa. Marttisten perheeseen kuuluvat Timon lisäksi vaimo Pilvi, 3-vuotias Sakari sekä kaksosvauvat Simeon ja Kaspian.

Kuka Timo oikein on?

Millainen mies sitten on Timo ja mitä hän odottaa tulevalta? Timon perheeseen kuuluvat vaimo Pilvi, 3-vuotias poika Sakari ja toukokuussa syntyneet kaksospojat Simeon ja Kaspian.

Timo tunnetaan erityisesti italialaisen keittiön ystävänä, ruuanlaiton ystävänä ja ruokahifistelijänä. Pukeutumiskoodiin liittyvissä asioissa voi myös tukeutua Timon asiantuntemukseen. Jos lapsiperhearjessa aikaa liikenee, hän pelaa frisbeegolfia ja katselee elokuvia, joskus yöllä NHL-jääkiekkoa. Timo tunnetaan herrasmiehenä, jonka ulkokuoren alta löytyy myös temperamenttinen luonne. Joensuun kuntokeitaan asiakkaat ovat saattaneet muutamaan otteeseen todistaa dramaattisen mailan heiton sulkapallokauden ratkaisuhetkien tiimellyksessä. Autossa voi soida vaikkapa Karri Koira ja J. Karjalainen. Timo teki allekirjoittaneeseen myös aikoinaan vaikutuksen kertomalla, että ensimmäisen Joensuun-syksyn aikana hän katsoi 17 tuotantokautta Stargatea ja sen spin off-sarjoja. Samaan aikaan hän onnistui kuitenkin keräämään päälle 40 opintopistettä, eli reilusti yli suosituksen. Olen edelleenkin tästä hämmentynyt, vaikka Timoa tarina taitaa jo vähän nolottaa.

Timo odottaa tulevaa rupeamaa Espoossa innoissaan ja toisaalta jännityksellä siitä, mitä kaikkea työ pitää sisällään. Hän kertoo, että eniten mietityttävät ne asiat, joista on vähiten kokemusta.

- Palvellessa Nehemiassa on voinut tehdä monia pastorin työhön liittyviä asioita: saarnata, pitää opetuksia ja raamattupiirejä. Niistä on konkreettinen käsitys, mutta vielä ei ole tietenkään kokemusta siitä, mitä on olla seurakuntalaisten paimen, Timo tunnustaa.

Timo toivoo, että voisi olla helposti lähestyttävä ja onnistuisi kohtaamaan ihmisiä omissa erilaisissa elämäntilanteissaan. Samalla hän toivoo, että voisi olla sanassa uskollinen ja rohkea sen julistamisessa.

- Lähetyshiippakunnalla on positiivinen tulevaisuus edessään. Samalla tulee tehdä edelleenkin työtä sen eteen, että Lähetyshiippakunta voisi muodostaa vakaan ja luotettavan luterilaisen vaihtoehdon ja että seurakuntalaisten olisi mielekästä ja helppoa kutsua vaikkapa naapurinsa messuun.

Jos kaikki menee suunnitelmien mukaan, Marttisilla on pian edessään muutto pääkaupunkiseudulle. Vaikka muutto onkin oma iso ruljanssinsa uusien hoitopaikkojen ja arjen rutiinien etsintöineen, muutos tuntuu kuitenkin hyvältä.

- Vaikka olemme viihtyneet Joensuussa, muutto tuntuu kuitenkin mukavalta ja mielekkäältä, ja tuntuu että on hyvä sauma perheen kannalta palata takaisin kotiseuduille, Timo sanoo.

Jos Luoja suo ja konsistori hyväksi näkee, pappiskollegio saa siis tulevana Loppiaisena täydennykseksi uutta ruutia. Ottakaa Timo, koko Marttisten perhe ja Espoon seurakunta rukouksiinne.

Jeesuksen nimi on voimallinen

Thomas Winger, kääntänyt Esko Murto CLTS

Kerrotaan, että antiikin ajan olympialaisissa painija Efesoksesta otteli kerran Mileton läheltä tulevan painijan kanssa. Pieni efesolainen oli täysin voittamaton, ja niinpä vastustaja syytti häntä vilpistä. Asiaa tutkittaessa tuomarit löysivät efesolaisen nilkan ympäri kiedotun renkaan, johon oli kirjoitettu kuusi taikasanaa. Kun nämä ”efesolaiset kirjaimet” oli takavarikoitu, Mileton painija selätti hänet peräti 30 kertaa peräkkäin! Mikä näiden sanojen voima oli? Apostolien tekojen 19. luvun mukaisesti Efeson ylpeys oli siellä sijainnut temppeli, pyhitetty Artemiille, jumalista voimakkaimmalle. Velhot käyttivät hänen jumalallista nimeään ja ”efesolaisia kirjaimia” hallitakseen demoneja ja tehdäkseen ihmetekoja.

Vaan kun Paavali tuli Efesoon saarnaten Jeesuksen nimessä, Artemis demoneineen kohtasi vahvempansa. Jeesuksen nimessä Paavali paransi sairaita ja karkotti pahoja henkiä. Velhot heittivät pois taikakirjansa, ja epäjumalien valmistajat jäivät työttömiksi. Jeesuksen nimi voitti, koska (kuten Paavali myöhemmin kirjoitti efesolaisille) Isä Jumala oli korottanut Jeesuksen ”ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja mahteja, ylemmäksi kaikkia herruuksia, jotka mainitaan tässä ja tulevassakin maailmassa.” (Ef. 1:21) Herättämällä Jeesuksen kuolleista pääsiäisaamuna ja asettamalla hänet neljänkymmenen päivän kuluttua oikealle puolelleen taivaassa Isä antoi suurimman kunnian ja voiman Jeesuksen nimelle. Hänen nimellään olisi enemmän valtaa kuin minkään muun ”jumalan” nimellä.

Nimellä on todellista voimaa

Tämä muinainen ajattelutapa tuntuu meille kovin vieraalta. Meillä on tieteellinen selitys sairauksille ja onnettomuuksille; lääketiede parantaa, tekniikka luo turvaa. Mutta länsimaisen yhteiskuntamme horjuessa romahduksen partaalla, kun terrorismi ja sota tulevat meitä lähelle, kun harhaopit näyttävät kristinuskoa suosituimmilta, meidän on muistettava, että maailmassa tapahtuu paljon asioita, joita ei voi silmin nähdä. Raamattu opettaa että kaiken takana käydään suurta *hengellistä* kamppailua (Ef. 6:12), jopa modernissa maailmassamme. Muinaiset efesolaiset turvautuivat taikakeinoihin ja epäjumalanpalvelukseen, koska he pelkäsivät kuollakseen. Kristillinen evankeliumi toi todellisen rauhan antaessaan nimen, Artemista väkevämmän. Tämä hyvä sanoma kuuluu myös meille; myös meille Jumala on antanut tämän kaikkein vahvimman hengellisen aseen, ”nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman. Jeesuksen nimeä kunnioittaen on kaikkien polvistuttava, kaikkien niin taivaassa kuin maan päällä ja maan alla.” (Fil. 2:9-10)

Kun Herran enkeli ilmestyi Joosefille ilmoittaakseen, että tämän kihlattu Maria oli raskaana Pyhästä Hengestä, enkeli käski antaa lapselle nimen Jeesus (Matt 1:21). Nykyään me valitsemme lastemme nimet sen mukaan, mikä muistuttaa omia tai perheenjäsentemme nimiä tai mikä vain kuulostaa miellyttävältä. Tuohon aikaan ihmiset sen sijaan uskoivat, että nimi ilmaisee lapsen todellisen olemuksen. He myös uskoivat, että nimellä olisi todellista voimaa. Jeesuksen nimen voima on sen merkityksessä: ”sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä” (Matt. 1:21). *Synnit* ovat epäonnistumisia, Jumalaa vastaan tehtyjä tekoja, jotka erottavat meidät Jumalasta. Synnit ovat ajatuksia, sanoja ja tekoja, jotka tulevat paholaiselta ja hänen demoneiltaan. Synnit edustavat meidän häviötämme hengellisessä kamppailussa. Jeesus käy kuitenkin kamppailuun *pelastaakseen* meidät voittamalla hengelliset vihollisemme. Jouluna hän aloittaa tämän kamppailun, ja pääsiäisenä hän saavuttaa suuren voiton. Antaessaan nimensä hän antaa tämän voiton meille.

Jeesuksen nimet saavat aikaan sen, mitä ne tarkoittavat

Enkeli kertoo Joosefille lapsen toisen nimen: ”Immanuel (joka merkitsee Jumala meidän kanssamme)” (Matt. 1:23). Jos ”Jeesus” kertoo, mitä hän tekee (hän ”pelastaa”), ”Immanuel” kertoo, miksi hän voi niin tehdä. Jeesus voi pelastaa, koska hän on Kaikkein Korkein Jumala, ihmiseksi syntynyt. Nämä nimet eivät ole olemassa vain erottaaksemme henkilöt toisistaan. Nämä nimet saavat aikaan sen, mistä ne puhuvat. Jeesus varjelee meidät hengellisissä taisteluissamme, koska hänellä on Jumalan voima.

Jos Jeesus olisi vienyt mennessään nimensä ja voimansa astuessaan ylös taivaisiin, ei siitä olisi meille paljonkaan apua. Kuitenkin ennen kuin hän nousi ylös, hän antoi nimensä meille pyhien apostoliensa kautta. Hän lähetti heidät saarnaamaan kääntymystä ja syntien anteeksiantamusta (Luuk. 24:47). Nämä saarnaajat käyttivät hänen nimeään kuin miekkaa hengellisiä vihollisiamme vastaan (ks. Luuk. 10:17). Jeesus valtuutti nämä apostolit antamaan hänen nimensä ihmisille kaikkialla maailmassa, kun heidät vedellä kastettaisiin ”Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen” (Matt. 28:19). Niin kuin Isä antoi Pojalle kunnian kantaa hänen jumalallista nimeään, niin Jumala nostaa meidät ylös antamalla nimensä meille kasteessa. Me olemme nyt osa hänen perhettään, hänen nimensä suojaamia. Hänen nimensä antaa syntimme anteeksi ja Pyhän Hengen voiman (Ap. t. 2:38). Uskoessamme Jeesuksen nimeen meillä on elämä (Joh. 20:31).

Paljon muutakin suurenmoista lahjoitetaan meille, kun saamme Jeesuk-

sen nimen kasteessa omaksemme. Jeesus lupaa, että hänen nimensä avaa Isän sydämen meille. Mitä tahansa tahdommekaan pyytää Isältä, sen hän antaa meille Jeesuksen nimen tähden (Joh. 16:23). Toisin sanoen, Isä kohtelee meitä niin kuin omaa Poikaansa. Rukous on mahdollista vain Jeesuksen nimen tähden. Lopetamme rukouksemme Jeesuksen nimessä ei siksi, että se olisi jonkinlainen taikasana, vaan siksi, että Jeesus on luvannut itse viedä rukouksemme Isälle. Hänen nimensä avaa taivaan ovet ja antaa meidän tulla Jumalan valtaistuimen eteen (Ef. 2:18, Room. 5:2).

Jeesuksen nimen voimassa kokoonnumme jumalanpalvelukseen

Tämän vuoksi monet kristityt aloittavat jumalanpalveluksensa Pyhän Kolminaisuuden nimessä, siinä nimessä, joka meille on kasteessa annettu. Kun sanomme ”Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”, vetoamme Jumalan edessä hänen omiin lupauksiinsa. Seisomme taivaan portilla ja pyydämme päästä sisään, koska meillä on hänen sukunimensä. Jumala mielellään kuulee tämän! Hän antoi meille nimensä Jeesuksessa juuri tätä varten. Hän tahtoo meidän palvovan häntä tässä nimessä.

Vanhassa testamentissa jumalanpalvelus, saarnaaminen ja uhrit usein kuvataan sanonnalla ”huutaa avuksi Herran nimeä” (1. Moos. 12:8). Ei Jumala antanut Moosekselle nimeään, jotta hänen kansansa voisi taianomaisesti hallita häntä (kuten efesolainen painija!), vaan jotta he voisivat huutaa häntä avuksi hädässään (2. Moos. 3:13-17).

Me kristityt tulemme yhteen jumalanpalveluksessa tätä samaa tarkoitusta varten: huutaaksemme avuksi Herran nimeä, pyytääksemme Jeesusta pelastamaan meidät synneistämme ja ollaksemme lähellä häntä, joka on ”Jumala meidän kanssamme”. Tällä tavoin Paavali kirjoittaa korinttolaisille, ”Kristukselle Jeesukselle pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät, ynnä kaikille, jotka avuksi huutavat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä” (1. Kor. 1:2). Jumalanpalveluksessa teemme kaiken Jeesuksen nimessä. Hänen nimensä voima on perustana saarnalle, synninpäästölle, kasteelle ja Herran ehtoollisille. Nämä yksinkertaiset asiat saavat paljon aikaan, voittavat hengelliset vihollisemme ja antavat meille jumalan elämän, koska Jeesuksen nimessä on voima. Jeesuksen nimessä me voimme vastata näihin lahjoihin kiitoksella ja Isän ylistyksellä (Ef. 5:20).

Thomas Winger on Lähetyshiippakunnan kanadalaisen sisarkirkon, LCC:n, pastori ja sen pappisseminaarin, Concordia Lutheran Theological Seminaryn, presidentti, dekaani ja teologian professori St. Catherinesissä.

Kuitenkin ajatellessamme Jeesuksen nimeä *jouluna* muistamme, ettei Jumala vain varustanut meitä sotilaiden tavoin täydellisellä hengellisellä aseella. Hän ei antanut meille nimeään ikään kuin taikasanaksi, jolla voimme kumota loitsun. Ei, vaan Jumala tuli ihmiseksi miehessä nimeltä Jeesus. Missä hänen nimensä on, siellä Jumala on. Niinpä Jeesus saattoi myöhemmin sanoa: ”missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän kanssaan” (Matt. 18:20). Kun me kristityt kokoonnumme jumalanpalvelukseen, me emme vain puhu Jeesuksesta, vaan hän on itse meidän keskellämme. Hän puhuu meille, antaa syntimme anteeksi, ruokkii meidät, vie huolemme ja surumme itse Isän valtaistuimen eteen. Emme ole yksin, Jumala on kanssamme. Immanuel.

Mooses ja Jeesus temppelin rakentajina

Mailis Janatuinen

Aika, jolloin pyhäkkötelttaa rakennettiin Siinain vuoren juurelle, oli ehkä onnellisin Mooseksen elämässä. Kansa puhalsi kerrankin yhteen hiileen. Kukaan ei nurissut eikä napissut. Kaikki olivat innoissaan saadessaan osallistua tähän projektiin.

Vasta toista kuukautta aikaisemmin oli sama joukko lahjoittanut kiihkon vallassa kultaesineitään sonnipatsasta varten. Mooses oli silloin kerjännyt Herralta kansalleen armoa ja saanut sen. Nyt kansa ymmärsi, että noin syvän lankeemuksen jälkeen oli suuri etuoikeus saada rakentaa leiriin Jumalan kohtaamisen paikka.

Mooses laati listan niistä materiaaleista, joita pyhäkön valmistamiseen tarvittaisiin. Ja sitten tavaraa alkoi tulla. Vain ne antoivat, ”joiden sydän heitä siihen vaati”. Erityisesti mainitaan naisten panos: he pitivät ompeluseuroja ja kehräsivät lankaa. Loppujen lopuksi lahjoja tuli niin paljon, että Mooseksen oli julistettava keräys päättyneeksi.

Pyhäkköteltta valmistui puolessa vuodessa. Se tuntui israelilaisista omalta, koska siihen oli käytetty heidän korujaan, villojaan ja työpanostaan. Mooses puolestaan katseli telttaa samalla tavalla kuin Herra oli katsellut kättensä tekoja maailman luomisen jälkeen: kaikki oli sangen hyvää. Olipas yksi asia, jonka israelilaiset olivat osanneet tehdä oikein ja Herran sanan mukaisesti!

Valmis pyhäkköteltta

Pyhäkköteltta oli kooltaan vain 5 x 10 metriä. Se ei näyttänyt ulkoapäin komealta, koska ulommainen peite oli harmaata merilehmännahkaa. Vasta sisälle tultaessa paljastui sen loisto. Telttamaja koostui kahdesta ikkunattomasta huoneesta: pyhästä ja kaikkeinpyhimmästä, jotka olivat kuution muotoisia (5 x 5 x 5 m). Kerubein koristeltu esirippu erotti ne toisistaan.

Kaikkeinpyhin edusti takaisin saatua paratiisia: paikkaa, jossa syntinen voi kohdata Jumalansa. Siellä oli vain yksi esine: kullalla päällystetty liiton arkku. Arkku oli Herran valtaistuin, jonka päältä hän oli luvannut puhua kansalleen. Arkun kansi (eli armoistuin) oli syntien sovituksen paikka, jonka päälle ylipappi pirskotti verta suurena sovintopäivänä. Kaikilta muilta oli pääsy kielletty kaikkeinpyhimpään.

Pyhäkön kahdessa huoneessa kaikki oli kultaa. Valkoinen, sininen, purppuranpunainen ja helakanpunainen väri vuorottelivat seinäverhojen kudonnassa. Paikan loistoa on vaikea edes kuvitella. Valitettavasti sitä eivät saaneet nähdä ketkään muut kuin papit. Etummaisen huoneen esineitä olivat lampunjalka, suitsutusalttari ja näkyleipäpöytä. Esipihalla taas seisoivat alttari ja pronssiallas. Sinne saakka saivat israelilaiset tulla uhrieläintensä kanssa.

Jeesus temppelinä

Johanneksen evankeliumin lause ”Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme” voitaisiin kääntää ”pystytti telttamajansa meidän keskellemme” (Joh. 1:14*). Pyhäkköteltta oli siis vain ennakkokuva Jeesuksen ruumiista, joka oli Jumalan lopullinen ”telttamaja”. Ei Vapahtajakaan näyttänyt ulkoapäin miltään muulta kuin puusepältä, vaikka salassa olikin itse kirkkauden Jumala.

Pyhäkköteltalla ja sen esineillä on vastaavuutensa Jeesuksen työssä ja persoonassa. Jeesus on liitonarkun kansi eli armoistuin (Room. 3:24–25). Kuten kansi peitti laintaulut, niin peittävät Jeesuksen pyhä elämä ja kuolema kaikki lain vaatimukset. Tämä on totta sinunkin kohdallasi, hyvä lukijani. Ja kuten ylipappi pirskotti uhrieläimen verta armonistuimelle, niin pirskotti Jeesuskin ylimmäisenä pappina oman uhriverensä koko maailman – meidänkin – syntiemme sovitukseksi.

Jeesus on maailman valo, kuten seitsenhaarainen kynttilänjalka oli pyhäkön valo. Hän on elämän leipä, jonka esikuvia olivat näkyleivät.

Seurakunta temppelinä

Jeesuksen ruumiin temppeli hajotettiin ristillä, mutta kolmessa päivässä hän rakensi sen uudelleen. Nyt tuo temppeli löytyy hänen seurakunnastaan, jossa sielläkin on kasteallas, alttari ja Jumalan sana. Kaikki kastetut uskovaiset ovat eläviä kiviä tässä temppelissä, ja Herra tahtoisi käyttää jokaisen heidän armolahjojaan ja varojaan sen rakentamiseen. Pyhäkköteltan liepeiden pitää ulottua maan äärestä sen toiseen ääreen, ennen kuin Vapahtaja voi tulla takaisin. Siksi lähetystyökin kuuluu olennaisensa osana pyhäkönrakennusprojektiin.

Muistamme, että temppelin esirippu repesi ylhäältä alas Jeesuksen kuollessa. Siihen asti tuo väliverho oli estänyt syntisen pääsyn Jumalan kohtaamispaikkaan. Nyt siirtyivät kerubit pois vartioimasta paratiisin porttia. Taivaalliseen paratiisiin aukeni uusi ja elävä tie, ja aivan ensimmäiseksi siitä astui sisälle ristin ryöväri.

Taivaaseen astuessaan Jeesus vei oman uhriverensä taivaalliseen pyhäkköön, jonka mallin mukaan maallinen pyhäkkö oli rakennettu. Nyt hän istuu Isänsä oikealla puolella rukoilemassa oikean ylipapin tavoin joka hetki kansansa puolesta. Sinunkin puolestasi, hyvä lukijani.

Pyhäkoulussa opetellaan Raamatun keskeisiä kertomuksia

Päivi Pohjola ja Hanna Koskela Hanna Koskela

Pyhäkoulukassit vain vilahtavat, kun saarnavirren alkaessa lapset siirtyvät joko alle kouluikäisten pyhäkouluun tai sitä vanhempien raamikseen. Ollaan Helsingissä Pyhän Markuksen luterilaisessa seurakunnassa.

Pyhäkoulu on tärkeä osa lasten hengellistä kasvatustyötä. Siksi siihen panostaminen ei ole koskaan turhaa. On niin tärkeää, että jo pienet lapset oppivat tuntemaan Jeesusta ja Raamattua entistäkin paremmin.

Markuksen seurakunnassa otettiin tänä syksynä käyttöön uusi raamatunkertomuksiin perustuva pyhäkoulumateriaali, joka löytyy Lähetyshiippakunnan nettisivuilta. Sen tarkoituksena on tutustuttaa lapset kaikkiin Raamatun keskeisiin kertomuksiin kolmen vuoden aikana. Materiaalista löytyy muistolause-ehdotuksia muistolausekuvineen ja -videoineen sekä teemaan sopivia virsi- ja lauluehdotuksia helpottamaan pyhäkoulunopettajien työtä.

Helsingissä materiaali otettiin käyttöön heti sen ilmestyttyä elokuussa. Kaikille pyhäkoululaisille hankittiin kansiot, joihin muistolausekuvia ja muistolauseita on ollut mukava kerätä. Kauniit kuvat on piirtänyt helsinkiläinen kolmen pyhäkoululaisen äiti, Miisa Latikka.

Pyhäkoulukansioista iloa myös kotona

Wendlandin perheen lapset Luukas (7), Saimi (5) ja Lotta (3) ovat ahkeria pyhäkoululaisia.

- Mitä useammin pääsemme kirkkoon, sitä ehyemmän kokonaisuuden Raamatun kertomuksista lapset saavat. Muistolauseiden kautta Vanhan testamentin kertomukset linkittyvät Uuteen testamenttiin ja Jeesukseen. Näin lasten on mahdollista oppia Raamatun punainen lanka, Tiina ja Lauri Wendland toteavat.

- Jos taas emme jostain syystä pääse kirkkoon, uuden pyhäkouluohjelman myötä tulee herkemmin selvitettyä, mikä on ollut pyhäkoulun aiheena ja luettua se lasten kanssa kotona Raamatusta.

Muistolauseet kerätään kansioon ja sieltä niitä on mukava tutkia ja selata vielä kotonakin.

Tarkoituksena on, että lapset säilyttävät pyhäkoulukansioitaan kotona, mutta ne tuodaan aina mukana kirkkoon. Syyskuun Markus-päivässä messun jälkeen lapset koristelivat kansioille lisäksi omat kuljetuskassit kangasväreillä.

- Kotona lapset selaavat mielellään kansioitaan. Koska kuva kertoo kulloinkin käsitellystä Raamatun kertomuksesta, sen kautta lapset pystyvät palauttamaan mieleensä, mitä pyhäkoulussa on puhuttu. Kuvien katselun lisäksi luetaan yleensä myös muistolauseet, Wendlandit kertovat.

Opettajan työtä helpottamaan

Tiina Wendland toimii myös pyhäkoulunopettajana.

- Pyhäkoulun valmistaminen on mielestäni nyt helpompaa, kun aiheena on aina jokin Raamatun kertomus. Valmiit muistolauseet takaavat sen, että opetuksen ydinsanoma tulee varmasti esiin, Tiina sanoo.

- Opetuksessa on myös tärkeää tuoda esiin, miten kertomuksen opetus liittyy meidän elämäämme. Esimerkiksi Jumalan lupaus siunata ja johdattaa Jaakobia koskettaa myös meitä. Jeesus on luvannut olla aina meidän kanssamme. Vaikka näyttäisi siltä, että on yksin, voi aina rukoilla, ja Jeesus kuulee!

Tule mukaan pyhäkoulutyöhön!

Pia Leppälä aloitti pyhäkoulunopettajana viime keväänä.

- Koska pyhäkoululle on laadittu selkeä ja yhtenäinen runko, on ollut helppo tulla mukaan uutena opettajana. On hienoa kun tietää, mitä muilla kerroilla on puhuttu ja tullaan puhumaan. Näin voi luoda ”suurempaa kuvaa” ja jatkumoa eri pyhien välille esimerkiksi kyselemällä edellisen kerran kertomuksesta tai muistolauseesta, Pia kertoo.

- Jos pyhäkoulutyö vähänkin kiinnostaa, kannattaa mennä seuraamaan pyhäkoulua jonain sunnuntaina ja kysellä lisää pyhäkoulunopettajilta. Kukin voi pitää pyhäkoulua omalla tyylillään! Pia rohkaisee.

Pyhäkoulun päätteeksi kansioon liitetään muistolausekuva ja liimataan osallistumistarra pyhäkoulukorttiin.

Mikä riittää jouluna?

Reetta Syri

Uskaltaisiko tänä jouluna kokeilla, kuinka vähän riittää? Mitä tarvitaan siihen, että joulu olisi todellinen juhla, joka tuntuisi ja liikuttaisi? Toisi iloa ja valoa tähän armottomaan pimeyteen?

Jouluun kun liittyy niin hirveän paljon kaikkea. Lahjoja, valoja, reseptejä, kynttilöitä, aikatauluja, esityksiä, korttien kirjoittamista, siivousta… Suureen juhlaan valmistautuminen on tärkeää. Silloin virittäydytään juhlatunnelmaan sekä ulkoisesti että sisältäpäin. On niitä ihmisiä, jotka rakastavat juuri tätä ja sitten on heitä, jotka ahdistuvat, kun eivät tiedä, täyttävätkö mittaa. Että olisikohan kuitenkin pitänyt ja mitähän nekin ajattelee ja riittääköhän tämä nyt kaikille. Ja muut ovat jostain siltä väliltä, että ainakin jonain hetkenä miettii, onko tässä mitään järkeä ja riittäisikö vähän vähemmän.

Mutta mitä siellä todellisen joulun ytimessä on? Jos uskaltaisin riisua kaiken ylimääräisen, mitä jää? Mitä jouluyönä tapahtui?

”He saapuvat kaikki seimen luo
kukin tullessaan lahjan tuo
Kointähti lempeän välkähdyksen ja härkä lämpimän henkäyksen.
Pyhä Maria hyväilyn kädestänsä
puulelun Joosef veistämänsä.
Tuo paimen lampaan valkean ja paimen poika karitsan.
Ja sauva ristin muotoinen on lahja nuoren Johanneksen.
Idän viisaat palvoen lapsukaista, tuo mirhaa kaukaisista maista.

He saapuvat kaikki seimen luo kukin tullessaan lahjan tuo.
Mitä toisin minä? Ah vähin erin olen myönyt ja pantannut mitä perin.
Siks tähden suuren köyhyyteni
tuon aution hänelle sydämeni.”

Tämä Jaakko Haavion runo vielä joululauluna laulettuna saa minut kyyneliin. Kun kaikki riisutaan, jäljelle jää suuri köyhyys ja autio sydän. Tuo sydän, minun sydämeni, pelkää tämän maailman pimeyttä, joka ei tiedä oikeasta ja väärästä eikä edes usko niihin. Tuo sydän, minun sydämeni, itkee omaa itsekkyyttään ja kylmyyttään kärsivän lähimmäisen vieressä. Tuo sydän, minun sydämeni, katuu kovia sanoja, välttävää katsetta, itsekkäitä valintojaan. Mutta tuo autio sydän haluaa kokea jouluyön, se haluaa nähdä seimen lapsen.

”Teille on tänä yönä syntynyt Vapahtaja.”

Teille, se tarkoittaa sinulle ja minulle, meille jokaiselle. Vapahtaja on syntynyt hänelle, joka tuli seimen luo ja myös hänelle, joka ei tullut. Jokaiselle hän on syntynyt. Vapahtaja näkee suuren köyhyyteni ja aution sydämeni, ja tiedätkö mitä: hän iloitsee. Hän iloitsee, sillä hän haluaa täyttää köyhyyteni ja autiuteni ääriään myöten ja enemmänkin.

”Sinä ruokit heidät talosi runsain antimin ja annat heidän juoda ilosi virrasta. Sinun luonasi on elämän lähde, sinun valostasi me saamme valon.” (Ps. 36)

Uskaltaisiko tänä jouluna kokeilla, ettei mikään riitä? Ei tyydytä vähään eikä laimeaan, sillä joulun Herra haluaa tuhlata meihin kaiken hyvyytensä, kaikki taivaalliset lahjansa, kaiken rakkautensa. Vapahtaja tuli, jotta me pimeydessä vaeltavat näkisimme valon. Sytytetään siis kynttilät, katetaan pöytä ja juhlitaan yhdessä. Ei ole mitään suurempaa kuin tämä: meille on syntynyt Vapahtaja. Ja se riittää.

”Minä olen maailman valo”

Hannu Mikkonen Janne Koskela

Edellisessä Pyhäkön Lampun numerossa puhuttiin Jeesuksen sanoista: ”Minä olen elämän leipä”. Tällä kertaa ovat vuorossa sanat: ”Minä olen maailman valo.”

Lehtimajanjuhlat

Vuoden 1938 Uuden testamentin käännöksessä nämä sanat kuuluvat: ”Minä olen maailman valkeus.” (Joh. 8:12). Tämä on hieman hankalaa, sillä Jeesuksen käyttämä sana on yksinkertaisesti ”valo”. Kyseessä ei ole väri tai laatusana, vaan valo. Kun käännämme jakeen kokonaan kreikasta, voi suomennos olla seuraava: ”Minä olen maailman valo. Minua seuraava ei enää vaella pimeässä, vaan hänellä tulee olemaan elämän valo.”

Toisen kerran Jeesus puhuu itsestään ”maailman valona” kohdassa Joh. 9:5, jossa hän sanoo: ”Niin kauan kuin minä maailmassa olen, olen minä maailman valkeus.” Jälleen sana ”valkeus” merkitsee ”valo”. Tämän Jeesus puhui ennen kuin paransi sokeana syntyneen miehen. Hän teki syljestä ja maasta tahnan, siveli sen sokean silmiin ja käski tämän peseytyä Siiloan altaalla. Mies sai näkönsä. Käytännössä Jeesus loi miehelle uudet silmät.

Edellä olevat Jeesuksen sanat on puhuttu lehtimajanjuhlan aikoihin Jerusalemissa. Juhla myös oli veden ja valon juhla. Esimerkiksi Jerusalemin temppeliin, naisten esipihalle oli pystytetty neljä menoraa, ja hurskaat miehet tanssivat siellä leeviläisten laulaessa (Ps. 120–134). Näin tapahtui kahdeksan päivää kestävillä lehtimajanjuhlilla joka yö! Kaikki pihat Jerusalemissa oli ilmeisesti valaistu. Maailman Valo vieraili valon juhlilla, täytti tuon juhlan merkityksen, otti sen paikan ja teki vanhan liiton juhlan turhaksi. Tämäkin sisältyy Jeesuksen sanoihin ”minä olen maailman valo”.

Luomisen Valo

Johanneksen evankeliumin alussa Jeesus mainitaan Valoksi. Evankelista kirjoittaa: ”Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valkeus. Ja valkeus loistaa pimeydessä, ja pimeys ei sitä käsittänyt.” (Joh. 1:4–5; valkeus = valo.) Mutta ymmärtääksemme, mitä Jeesus tarkoittaa puhuessaan itsestään ”maailman valona”, on mentävä aivan Pyhän Raamatun alkuun. Jakeessa 1. Moos. 1:3 on kirjoitettu: ”Ja Jumala sanoi: ”Tulkoon valkeus”. Ja valkeus tuli.” Tässäkin on kyse ”valosta”. Johanneksen evankeliumin alku ikään kuin toistaa luomisen tapahtumia, erityisesti puhuessaan valosta ja pimeydestä. Myös päivä ja yö, jotka ovat jo Raamatun alussa mainittuina, ovat isossa roolissa Jeesuksen puhuessa maailman valosta sekä pimeydestä.

Jeesus ei ole mikä tahansa maailman valo, vaan hän on Valo, joka on ollut iankaikkisesti. Hänet, maailman Valon, Isä on synnyttänyt ikuisuudessa. Heprealaiskirjeen kirjoittaja sanoo aiheeseen liittyen seuraavasti: ”ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva” (Hepr. 1:3). Vaikka kirkkaus ja valo eivät ole sama asia, ymmärrämme hyvin niiden läheisyyden. Jeesuksessa, ikuisessa Jumalan Pojassa, loisti ja loistaa maan päälle ikuinen Jumalan Valo. Tämä valo ei ole maallista, ei mitään luotua valoa, vaan ikuisuudessa Isän synnyttämä maailman Valo, hänen ainoa Poikansa.

Elämän Valo

Juutalaisille Toora, laki laajemmin ymmärrettynä, on valo. Voimme lukea esim. ”Sinun sanasi on minun jalkaini lamppu ja valkeus minun tielläni.” (Ps. 119). Joka kuulee ja noudattaa Tooraa, hänellä on lamppu, joka valaisee hänen elämänsä; hänellä on elämän valo. Jeesus asettaa itsensä kuitenkin Tooran paikalle. Tämä ei merkitse sitä, että hän kumoaisi lain. Ei, vaan hän täytti lain. Laki ei ole pelastustie, se ei anna elämän valoa, vaan Jeesus. Häntä seuraavalla on ”elämän valo”. Kristus, jota seurataan on ”maailman Valo”; näin häntä seuraavalla on ”elämän Valo”, Kristus itse.

Parantaessaan sokeana syntyneen miehen maailman Valo toi tuon miehen pimeydestä valoon. Jeesus sanoi myös, että niin kauan kuin hän on maailmassa, hän on maailman valo. Tätä ennen Jeesus sanoi: ”Niin kauan kuin päivä on, tulee meidän tehdä hänen tekojansa, joka on minut lähettänyt; tulee yö, jolloin ei kukaan voi työtä tehdä.” (Joh. 9:4) Oli tulossa pimeä yö, jossa ei voinut enää työskennellä. Yö merkitsi sitä ”yötä”, johon Juudas meni ja jona Jeesus otettiin kiinni, vietiin ylipappien ja Pilatuksen eteen, ruoskittiin ja naulattiin ristin puuhun. Keskellä päivää tuli ”pimeys”, kun Maailman Valo kuoli. Tuossa pimeydessä, jossa kukaan ei voinut tehdä työtä, teki Jumalan maailmaan lähettämä Valo pelastustyönsä. Ristiltä loistaa kaikkein kirkkaimmin Maailman Valo – tämä Valo valaisee sinunkin pimeytesi.

Näin meilläkin on Elämän Valo. Mikään pimeys, ei hengellinen, ei maallinen, ei ajallinen eikä perkeleellinen voi olla liian pimeä, koska meillä on Maailman Valo, elämämme Valo. Hän on Valo meidän tiellämme, läpi tämän maailman ajan pimeyden, aina taivaan kirkkauteen saakka. Häntä me seuraamme!

Ljuset kommer till en värld i mörker

Halvar Sandell Janne Koskela

Jes. 9:1-7

1 Men det skall inte vara nattsvart mörker där ån-
gest nu råder. I gången tid lät han Sebulons och
Naftalis land vara föraktat, men i kommande dagar
skall han ge ära åt trakten utmed havsvägen, lan-
det på andra sidan Jordan, hednafolkens Galileen.
2 Det folk som vandrar i mörkret skall
se ett stort ljus, över dem som bor
i dödsskuggans land skall ljuset stråla fram.
3 Det folk som du inte givit
stor glädje, låter du bli talrikt. De skall glädd-
ja sig inför dig, så som man gläds
under skördetiden, så som man fröjdar sig
när man delar byte.
4 Ty deras bördors ok, deras skuldrors gis
sel och deras plågares stav bryter du sönder
liksom i Midjans tid.
5 Ja, varje stövel
buren under stridslarm och varje man-
tel vältrad i blod skall brännas upp
och förtäras av eld.
6 Ty ett barn blir oss fött, en son blir oss gi-
ven. På hans axlar vilar herradömet, och
hans namn är: Under, Rådgivare, Mäk-
tig Gud, Evig Fader, Fridsfurste.
7 Så skall herradömet bli stort och fri-
den utan slut över Davids tron
och hans kungarike. Det skall befästas och
stödjas med rätt och rättfärdighet från nu
och till evig tid. Herren Sebaots nitälskans-
kall göra detta. *Folkbibeln 2015*

Denna profetia av Jesaja på 700-talet anger inledningsvis att Messias, Kristus, kommer att ge ljus och ära och en enastående besökelsetid för dem som bor i Galiléen. Jesus av Nasaret förlade den huvudsakliga delen av sin offentliga verksamhet just till detta område.

Vi förstår av orden som uttalas i denna profetia att detta gäller en glädje och ett ljus för mänskligheten, som inte har någon motsvarighet. Julkvällen talar inte endast om en idyll med det märkliga barnet i krubban utan talar även om det som är det stora ärendet nämligen: de avgörande existentiella frågorna.

Vad är mörkret?

För att gestalta vad det kan gälla låt oss först se bakgrunden. Vad är mörkret – det är det att det inte finns ett slutligt hopp för det mänskliga livet, döden och undergången lurar på människan så fort hon är född. Vad skall vara ljuset på hennes väg? Vad skall bryta det som synes obönhörligen till slut leda henne till fördärvet? Vad och vilket är ljuset, som det talas om här hos profeten? Det är naturligtvis inte det fysiska ljuset från solen, som är nödvändigt för det organiska livet, utan någonting mycket mera och större. ”Det folk som vandrar i mörkret”– ”som bor i dödskuggans dal” – detta är vi människor här i jordelivet, vi som är som gräset som blomstrar och som sedan vissnar. Vi som i skapelsens ögonblick var ämnade för en lycklig gemenskap med Skaparen för alla tider är sådana vi är i oss själva på väg till dom och förtappelse – någonting mycket värre och mörkare än den fysiska döden, vilken drabbar alla för eller senare tillsvidare. Detta är människans belägenhet där hon finns i dödskuggans dal.

Till detta mörker kommer ljuset och glädjen

Men nu bryter julens ljus och glädjebudskapet in i våra förhållanden med ett viktigt ärende – det som ängeln i den första julnatten underströk: ”Jag bär bud till er om en stor glädje för hela folket.” (Luk 2:10) – dvs för alla människor.

Ett stort ljus skall komma, lovar HERREN Gud Skaparen genom Jesaja. Det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus. Det gäller dig och mig, för oss är dessa ord bevarade, för vår skull uttalas de nu.

Du kanske har ett gott livsmod, har kära familjemedlemmar omkring dig har hälsa och har materiellt vad du behöver – det är bra, var tacksam för det – allt det är gåvor från Gud. Men det eviga ljuset, som lyser också i dödskuggans dal behöver du lika absolut nödvändigt som vem som helst annan. Den som fylls av vemod – det är kanske någon som inte är med i år som var med en ännu senaste jul – behöver detta eviga ljus som förenar oss med den eviga ljusa oförstörbara världen. Oberoende av glädje och lycka eller suckan och sorg i denna stund behöver vi det eviga ljuset.

Det som det nu pekas på för oss är barnet som föds. Under 700-talet f. Kr

säger Jesaja: ”Ty ett barn blir oss fött, en son blir oss given”. Det är inte alls sällan och under vanliga omständigheter en stor glädje och lycka då ett barn kommer till världen – men detta kan inte i sig hjälpa oss med de stora problemen som ondskan, synden och döden kommer med i vår väg. Det måste vara fråga om den unike, som just ondskan, synden och döden inte rår på. Någon som är stark nog att vinna över dem alla, för vår räkning och så komma med det eviga herradömet till oss göra oss till medborgare i det eviga riket som aldrig kan bäva.

Att det är fråga om denne unike understryks i texten för oss: Hela det eviga riket och herradömet är hans och hans namn – dvs. det han är, är följande:

Under, Rådgivare, Mäktig, Gud, Evig, Fader, Fridsfurste. Det olika orden här kan uppfattas som självständiga och inte som attribut till varandra. Han heter Under. Den unike som griper in såsom vid uttåget från Egypten – då Israel skyddades. Han Kristus är själv rådgivare – behöver inte konsultera någon inte anförtro sig åt någon. Han är Mäktig Gud såsom den Kristna Kyrkan så bestämt bekänner. Evig Fader – helt ett med Faderns väsende, Genom sin seger över Djävulen ger hans oss den eviga friden. Öppna dina slutna perspektiv och se denna mäktighet – detta majestät – denna väldighet, som har sin ansats och början för oss i det att vi besinnar detta betlehemsbarns identitet: Under, Rådgivare, Mäktig, Gud, Evig, Fader, Fridsfurste.

Midjan – det gäller krisen under domartiden långt före det gamla Israel blev ett kungadöme – Gud räddade det betryckta landet tillsvidare. Sedan detta om strider och blod – med det talar Jesaja om det gamla Israels olika strider för att bevara folket och gudsuppenbarelsen, som folket förvaltade. Den typen av uppehållande strid skall inte behövas – den eviga segern kommer.

DET EVIGA LJUSET OCH DEN EVIGA GLÄJDEN

Jesus trädde in i denna mörka värld och vann en evigt gällande seger. Vi vet vem som är segraren. Vi väntar på det eviga saliga rikets inträdande i full kraft. Det avgörande slaget har stått då Kristus kom i köttet, blev människa i tid och rum, övervann Djävulen, bar vår synd, blev ett skuldoffer för att det eviga ljuset med klarhet och till stor glädje skall lysa för oss då vi går genom dödsskuggans dal.

Ställ dig inte utanför detta utan tag emot detta! Detta barn föddes, fullgjorde sin uppgift och räcker åt var och en som tror och tar emot honom. Jesus kom inte för sin egen skull utan för vår skull. Må det inte för dig eller mig ha varit förgäves.

Luterilaisella rakennustyömaalla Nairobissa

Juhana Pohjola Lutherans in Africa

Sain tulla ensimmäiselle opetusmatkalleni Afrikkaan 13.11. 2017. Lentokentältä minut vietiin James ja Tiina Mayn kodin kautta Nairobin vihreiden Ngong-kukkuloiden taakse kuivaan laaksoon, jossa rakennetaan innolla Luterilaista teologista koulua (LST). Upeiden savannimaisemien keskelle on noussut jo muutamia kauniita, pihasta kaivetuilla luonnonkivillä verhottuja rakennuksia. Samalla kun rakennustyö etenee, myös Jumalan valtakunnan rakennustyö on käynnissä.

Kirjava oppilasjoukko

Käynnissä on kuuden viikon opintokokonaisuus, joista itse saan opettaa kaksi viikkoa. Oppilaat ovat omien kirkkojensa valitsemia ja lähettämiä. Eri-ikäisiä opiskelijoita on tullut Etelä-Sudanista, Sambiasta, Burundista, Etiopiasta ja Keniasta. Jotkut tekevät työtä Keniassa sijaitsevilla suurilla pakolaisleireillä. Suurin osa 27 oppilaan joukosta on evankelistoja, joita jatkokoulutetaan paimenvirkaa varten.

Viikko- ja päivärytmi on selkeä. Kuusi päivää viikossa opiskellaan ja tehdään työtä. Aamu- ja iltahartauksien lisäksi on 5 tuntia opetusta, lukutehtäviä ja lisäksi työtehtäviä koulun hyväksi. Toiset kääntävät kiviä, toiset hoitavat kanoja, toiset ovat kasvimaalla…

Sunnuntaisin mennään bussikuljetuksella messuun Nairobiin, Lutherans in Africa -järjestön työkeskukseen. Sain toimia siellä vieraileva-na saarnaajana.

Okach on tuonut kurssille mukanaan monia anyuakpakolaisia. Hän evankelioi pakolaisleireillä ja perustaa seurakuntia, joiden paimenet tarvitsevat teologista koulutusta.

Oppimassa ja opettamassa

Oma teemani on ollut opettaa viikko kirkon virasta ja toinen kirkosta Raamattuun ja luterilaisiin tunnuskirjoihin perustuen. Aivan kuten Suomessa, olemme käyneet läpi keskustellen kirkon seitsemän tuntomerkkiä: Jumalan sana, kaste, ehtoollinen, rippi, kirkon virka, julkinen rukous ja pyhä risti. Kun pysähdyin jokaisen kohdalla kysyen, missä kohtaa sinun seurakunnassasi kamppaillaan näissä merkeissä, jokaiselta tuli selkeä vastaus. Näissä kirkon kirkoksi tekevissä Kristuksen lahjoissa samaa taistelua käydään jokaisella mantereella.

Yhä uudestaan olen saanut palata perusteisiin, miten Kristus ei ole vain esikuva, vaan ennen muuta lahja meille. Lain ja evankeliumin erottamiseen liittyviä kysymyksiä olen käynyt läpi päivittäin. Innokas keskustelu vie helposti mukanaan: Voiko moniavioiselle jakaa ehtoollista? Onko jumalattoman papin kaste todella pätevä? Miten toimia vain naisista koostuvassa seurakunnassa, kun miehet ovat sodassa tai heidät on tapettu?

Molemmat viikot päättyvät loppukokeisiin, jotka antavat palautetta opettajalle onnistumisestaan. Se on ainakin varmaa, että opettaja on ollut oppimassa. Oivaltavat kommentit ja kiitolliset silmät rohkaisevat kotimatkalle lähtevää.

Lähetyshiippakunnan kannalta James ja Tiina Mayn työn tukeminen ja lähetyskeskuksen ja teologisen koulun rakentaminen ovat meille hieno mahdollisuus olla mukana maailmanlaajan tunnustuksellisen luterilaisen kirkollisen elämän tukemisessa.

Oma rukoukseni on, että moni niin meidän pastoreistamme kuin seurakuntalaisistammekin voisi täällä vielä rakentaa ja rakentua.

Juhana Pohjola opettaa Augsburgin tunnustusta opiskelijoille, joista monille aihe on täysin uusi.

Teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa. Luuk. 2:11

Kun me saamme luoksemme vieraita, me haluamme tarjota heille parastamme. Me siivoamme, ehkä valmistelemme ruokaa ja varmistamme, että heidän on hyvä olla ja että he viihtyvät meidän seurassamme.

Jumala ei kaipaa tällaisia valmisteluja meiltä. Kauan sitten Beetlehemin kedolla muutamat lammaspaimenet saivat kuulla yllättävän uutisen: "Teille on syntynyt Vapahtaja." Jumala syntyi ihmiseksi, mutta ei valmiiksi siistittyyn ja laitettuun, häntä varten paranneltuun ja korjattuun maailmaan, vaan keskelle inhimillistä ja rosoista elämää, jossa on vastoinkäymisiä, epäonnistumisia, syyllisyyttä, häpeää ja keskeneräisyyttä.

Juuri synnin ja hädän keskellä Jeesuksen oli määrä syntyäkin. Hän otti heikon osan alusta alkaen syntyessään heikoksi vauvaksi köyhälle pariskunnalle, joka kapaloi hänet eläinten syöttökaukaloon. Hänen osanaan ei ollut maallinen kunnia, hienot palatsit ja ylhäinen ystäväjoukko.

Jeesuksen syntymä on osoitus siitä, ettei meidän tarvitse tehdä valmisteluja Jumalaa varten. Hän ei karta eikä hän pelkää meitä tai meidän menneisyyttämme, oli se sitten kuinka pieleen mennyttä ja rosoista tahansa.

Sen sijaan Jumala itse teki valmisteluja meitä varten. Emme me mitään olisi Jumalalta ansainneet, mutta silti hän armostaan ja rakkaudestaan tahtoi antaa meille parastaan. Siksi hän lähetti Poikansa sovittamaan syntimme ja hankkimaan meille pelastuksen. Jeesus luopui omasta asemastaan ja nöyrtyi kurjan ja köyhän osaan päätyen ristiinnaulittavaksi kahden rikollisen väliin.

Nyt Jeesus on noussut kuolleista ja hän istuu Isän oikealla puolella. Sieltä hän aikojen lopulla noutaa omansa luokseen – paikkaan, jonka hän on itse valmistanut meille. Siellä kaikki on jo valmiina ja siellä kaikki on hyvää, täydellistä ja puhdasta. Näin Jumala itse on valmistanut meille meidän pelastuksemme.

Hartaus on otettu vasta ilmestyneestä Lähetyshiippakunnan pastorien kirjoittamasta hartauskirjasta

Suomen Luther-säätiön tiedotuslehti

Päätoimittaja: Juhana Pohjola
Toimitussihteeri: Samuli Siikavirta
Tilaukset: 050 5225 855
tiedotus@luthersaatio.fi

Taitto: Eeva Pitkäranta
Paino: I-print
ISSN 1457-9901
Nordea IBAN: FI59 1023 3000 2354 52

A
Posti Oy
Posti Green

Tähti johdattaa Kristuksen luo

Xene Turpela

Uuden seurakunnan etsiminen on Tuomo Lahikaisen osalta päättynyt.

- Olen etsinyt oikeaa ehtoollispöytää, ja löysin sen Markuksen seurakunnasta, toteaa vakuutusalalta eläkkeelle jäänyt Tuomo.

Seurakunnan jäsen hänestä tuli kesällä 2017 sen jälkeen kun hän oli seurakuntapolun välityksellä ensin tutustunut hieman paremmin Samuli-pastoriin.

- Sakari Korpiseen ja Juhana Pohjolaan tutustuin vuosien mittaan Paavalin synodin kautta.

Tuomo ei halua tuoda itseään esille, mutta sitäkin innokkaammin hän kertoo löytämistään luterilaisuuden aarteista. Hänen huolellinen paneutumisensa luterilaisuuteen on saanut alkunsa jo 1990-luvulta. Hän on oppinut, että Jumalan sanan voimaa ei voi sitoa yhdenkään henkilön pyhyyteen.

- Jos Herodes tai Pilatus tai Hannas tai Kaifas julistaisi ihmisille oikean evankeliumin, niin se pitäisi uskoa, sillä voima on Jumalan sanassa, Tuomo viittaa Lutheriin.

Alttarin ääressä kumarretaan yksin Kristusta

Tuomo on halunnut pureutua syvemmälle ehtoollisen sakramentin olemukseen ja merkitykseen.

- Herran pyhä ehtoollinen on kokonainen evankeliumi, koska Kristus on siinä ruumiillisesti läsnä, Tuomo toteaa.

- Ehtoollisen vietossa ei kukaan eikä mikään saa tulla Kristuksen ja seurakuntalaisen väliin. On myös tärkeää ymmärtää, että ainoastaan Jumalan luova sana tekee siitä sakramentin. Tämä pätee myös kasteeseen. Ehtoollinen ilmaisee paitsi opillista yhteyttä myös kristittyjen ykseyttä leivän kautta, Tuomo pohtii.

Hän mainitsee kauniit vanhat alttaritaulut, joissa ehtoolliselle polvistuvien lisäksi on koko kristikunta aina Abrahamista, Iisakista ja Jaakobista lähtien salatulla tavalla läsnä.

- Ehtoollisen ykseys perustuu ainoastaan siinä läsnä olevaan Kristukseen.

Alttarin ääressä Tuomo haluaa kumartaa yksin Kristusta; ei siis minkäänlaisia hengellisiä hallituksia tai rakenteita. Esikoislestadiolaisen taustansa vuoksi Tuomo kaihtaa rakenteisiin sitoutumista. Hän toteaa, että luterilainen tunnustus on se tärkein asia, eivät suinkaan mitkään rakenteet.

Tuomo painottaa sitä, että oikein asetettu ehtoollinen on pelastavaa uskoa synnyttävää siinä todellisesti läsnä olevan Kristuksen tähden. Itse todellisesti läsnä oleva Kristus ei tarvitse avukseen ”pyhien” ihmisten vaikutusta.

- Ehtoollisessa läsnä olevan Kristuksen voiman kieltäminen on harhaoppia.

Joulun tähti on evankeliumi

Betlehemin tähti loistaa evankeliumina. Samoin kuin tähti on täysin riippumaton ihmisistä, on evankeliumikin täydellinen Jumalan lahja, jonka olemassaoloon ei ihmisellä ole mitään osuutta.

- Evankeliumi on siis se Jumalan tähti, joka johdattaa Kristuksen luo. Tähti on mitä yksinkertaisin evankeliumin saarna, Tuomo kiteyttää.

Hän lisää, että kaste on samanlainen kuin joulun tähden saarna, sillä myös se sisältää kokonaisen evankeliumin.

- Kristus on läsnä kasteessa ja hän on sen ydin.

Harrastuksena kirjat

Tuomon harrastuksena ovat hengelliset kirjat. Lukuharrastuksen ohella viime vuodet kuluivat erityisesti

raamattuhankkeessa, joka toteutettiin yhdessä Pipliaseuran kanssa. Työ on saatettu päätökseen, mutta mielekkään tekemisen puutetta tuskin tulee. Tärkeintä on ollut löytää Markuksen seurakunnan oikea opetus ja sen mukana henkinen ja hengellinen lepo, joka on tuonut aivan uuden näkökulman koko elämään.

Lapsen joulurukous -laulun sanojen myötä Tuomo toivottaa lukijoille hyvää joulua ja siunattua uutta vuotta 2018:

Sua, Jeesus, katsomaan saanko tulla
luo seimen Daavidin kaupunkiin.
On kasvot lapsosen myöskin sulla
ja kädet pienoiset, eikö niin!

Mä tietä kysyisin paimenilta,
kun maahan kaukaiseen saavuttais.
Jos hämärtyisi ja tulis ilta,
mua tähti Jumalan johdattais.

Sun enkelvartios nähdä saisin
ja lahjat viisaitten tietäjäin.
Sun pyhää kättäs koskettaisin
ja hiljaa kuiskaisin sulle näin:

Jäi kirkas kotisi kauas sulta
ja laulut ihanat enkelten.
Nyt Vapahtajalta kaivatulta
saa taivaan omakseen ihminen.

Sua kiitän, Jeesus, mä lapsi pieni.
Sun ystäväsi kai olla saan?
Sun kanssas kulkea tahdon tieni
ja päästä kaupunkiin taivaan maan.

(Hilkka Luoma 1956)